

Programkriterier for Fullskala innovativ energi- og klimateknologi

---

Formål

Formålet med programmet er å øke og framskynde kommersiell bruk av ny og innovativ energi- og klimateknologi. Med energi- og klimateknologi menes her teknologi som i bruk gir vesentlig reduksjon av klimagassutslipp, effektuttak, spesifikk energibruk eller økt produksjon av energi fra fornybare kilder. Programmet skal bidra til kompetanseutvikling i norske bedrifter og teknologimiljø.

Støtte under programmet skal bidra til å redusere kostnadene og risikoen for virksomheter som ønsker å ta i bruk innovativ teknologi eller innovative systemløsninger. Teknologien skal være bedre enn kommersielt beste tilgjengelige teknologi og innovasjonen må innebære en vesentlig forbedring ut over det som er vanlig i bransjen.

Programmet har en teknologinøytral innretning og er åpent for prosjekter i alle sektorer.

Virkemiddel og støttenivå

Virkemiddel: Investeringsstøtte og betingede lån

Fullskalaprogrammet retter seg inn mot klimavennlige investeringer med en definert merkostnad og manglende lønnsomhet. For de fleste prosjekter vil derfor et tilskudd være det aktuelle virkemiddelet. Enova vil likevel i forbindelse med søknadsbehandlingen vurdere hvorvidt investeringen kan utløses med et betinget lån eller en form for garanti. Dersom søker selv vurderer at prosjektet kan utløses med et annet virkemiddel enn tilskudd er det anledning til å søke om dette, forutsatt at de øvrige vilkårene i programmet er oppfylt.

Støtte under dette programmet tildeles under følgende statsstøttehjemer:

- Øko-innovasjon (særlig innovativ og miljøvennlig energi- og klimateknologi): EFTAs overvåkningsorgan ESAs vedtak [233/16/COL](#).
  - Støttesats: Inntil 50 % av prosjektets godkjente merkostnader
- [Reduksjon av utslipp av klimagasser ut over krav fastsatt i EU-standarder eller i fravær av standarder](#) – gruppeunntakets artikkel 36 - Going beyond Union standards
  - Maksimal støtteandel av prosjektets godkjente merkostnader:
    - Inntil 40 % for store virksomheter
    - Inntil 50 % for små og mellomstore virksomheter
- [Energieffektivisering, inkludert energigjenvinning/utnyttelse av spillvarme](#) - gruppeunntakets artikkel 38 – Energieffektivisering

- Maksimal støtteandel av prosjektets godkjente merkostnader:
  - Inntil 30 % for store virksomheter
  - Inntil 40 % for mellomstore virksomheter
  - Inntil 50 % for små virksomheter
- [Produksjon av energi fra fornybare kilder](#) - gruppeunntakets artikkel 41 – Fornybar energi
  - Maksimal støtteandel av prosjektets godkjente merkostnader:
    - Inntil 45 % for store virksomheter
    - Inntil 50 % for små og mellomstore virksomheter
- Infrastruktur for alternativt drivstoff: EFTAs overvåkningsorgan ESAs vedtak [232/16/COL](#) eller [Gruppeunntakets artikkel 56 – Investment aid for local infrastructures](#)
  - Støttesats: Inntil 40 % av prosjektets godkjente kostnader

Finansiering med et statsstøtteelement som overstiger 15 millioner euro er ikke dekket av vedtak 233/16/COL, 232/16/COL eller av gruppeunntakene, og må godkjennes særskilt av ESA. For støtte under Gruppeunntakets artikkel 56 er grensen 10 millioner euro

Kun kostnader forbundet med oppnåelse av en miljøgevinst er støtteberettigede. For infrastruktur for alternativt drivstoff anses dette kravet som oppfylt så lenge infrastrukturen er direkte knyttet til realisering av en miljøvennlig investering som på selvstendig grunnlag oppfyller kravene under programmet.

Støtteberettigede kostnader beregnes som følger:

- Der kostnadene forbundet med å oppnå miljøgevinsten kan identifiseres som en separat investering blant de totale investeringskostnadene, eksempelvis som et umiddelbart identifiserbart tillegg til et eksisterende anlegg, er de støtteberettigede merkostnadene lik investeringskostnaden.
- I alle andre tilfeller identifiseres merkostnaden ved å sammenligne den miljøvennlige investeringen med en tilsvarende, men mindre miljøvennlig investering, som det er sannsynlig at søkeren ville gjennomført uten støtte. Merkostnaden utgjør da forskjellen mellom de to investeringene.
- Dersom prosjektet innebærer nyetablering av produksjonsanlegg, vil merkostnadene som hovedregel identifiseres ved å sammenligne investeringen med kostnaden ved å etablere tilsvarende produksjonskapasitet basert på beste kommersielt tilgjengelige teknologi, uavhengig av om dette er et reelt investeringsalternativ for søker.
- For øko-innovasjoner: I integrerte prosjekter kan det være krevende å definere en alternativ investering. I tilfeller der det ikke kan fastslås et troverdig, mindre miljøvennlig investeringsalternativ kan de totale kostnadene vurderes som støtteberettigede. For å sikre at prosjektet ikke overkompenseres kan dette medføre at det gis en lavere støttesats enn i de tilfellene at det er definert en alternativ investering. Støtten vil i alle tilfeller være begrenset til det minimum som er nødvendig for å utløse prosjektet.
- For infrastruktur for alternativt drivstoff inngår kun kostnader som er direkte knyttet til realisering av en miljøvennlig investering som på selvstendig grunnlag oppfyller kravene under programmet.

Se også programtekstens *Del 2 Investeringstøtte og Del 2 Betingede lån*.

Mer informasjon om det rettslige grunnlaget for Enovas støtteordninger finnes på www.enova.no/esa.

Kvalifikasjonskriterier

Søkeren

For å kunne kvalifisere for støtte må virksomheten som søker oppfylle alle punktene under

- oppfylle alle krav for å kunne motta statsstøtte, beskrevet i programtekstens *Del 1 Informasjon og generelle krav*
- ha dokumentert gjennomføringsevne, det vil si:
  - at teknologi, kompetanse, forretningsmodell og marked er godt dokumentert og kan verifiseres
  - at virksomheten har dokumenterte og realistiske planer for organisering, finansiering og gjennomføring av prosjektet og for videre drift og vedlikehold av investeringen
- foreta investeringen med tanke på kommersiell og lang tids drift

Prosjektet

For å kunne kvalifisere for støtte må prosjektet omfatte en investering i ny energi- og/eller klimateknologi med

- Tydelig innovasjonshøyde sammenliknet med standard/beste praksis i søkers bransje i Norge
- Vesentlig forbedret energi- og/eller klimaytelse sammenliknet med kommersielt beste tilgjengelige teknologi i Norge, evt. EU ETS benchmarks der dette er relevant
- En *klar teknologisk og finansiell risiko*, som er høyere enn risikoen med en tilsvarende ikke-innovativ investering

For å kunne kvalifisere for som *øko-innovasjon* må i tillegg alle punktene under være oppfylt og kunne dokumenteres:

- investeringen gjelder teknologi som er ny eller vesentlig forbedret sammenliknet med beste kommersielt tilgjengelige teknologi i søkers bransje i EØS-området
- investeringen medfører en miljøbeskyttelse som er dokumentert bedre enn relevante EU-standarder *eller* er en miljøvennlig investering som foretas i fravær av relevante EU-standarder
- investeringen foretas ikke med formål om å møte eksisterende EU-standarder eller EU-standarder som ennå ikke er trådt i kraft
- investeringen medfører en forventet miljømessig forbedring som er vesentlig høyere enn den forventede generelle utviklingen i beste kommersielt tilgjengelige teknologi¹.

Prosjektet må videre ha et definert og vesentlig energi-, effekt- eller klimamål (totalt eller per produserte enhet) sammenliknet med den alternative investeringen. Målene skal være direkte knyttet til den fysiske investeringen. Indirekte konsekvenser (eksempelvis livssyklusbetraktninger) og/eller forbedringer i spesifikk energi-, effekt- eller klimagasseffektivitet som oppnås som følge av kapasitetsøkninger kan ikke regnes inn i resultatet.

Investeringer i infrastruktur for alternativt drivstoff kan støttes i de tilfeller det er nødvendig for å realisere transportprosjekter som kvalifiserer i henhold til kriteriene over. Det er en forutsetning at tilbyderer eller utbyggeren av infrastrukturen er valgt mellom flere uavhengige aktører på transparente vilkår og at infrastrukturen gjøres offentlig tilgjengelig. Det er kun kostnader som er nødvendig for å realisere det kvalifiserte prosjektet som vil være støtteberettiget.

Søknad

Prosjektbeskrivelse i henhold til Enovas mal skal legges ved den elektroniske søknaden.

Rangeringskriterier

Prosjekter prioriteres etter i hvor stor grad de oppfyller disse kriteriene:

- Innovasjonsgrad, det vil si hvor betydelig innovasjonen er sammenliknet med BAT på et område

¹ Dette innebærer at forbedringen må være et sprang i forhold til den utviklingen som ellers kunne forventes å skje. Fotnote 45 i [EEAG](#) definerer at: *If quantitative parameters can be used to compare eco-innovative activities with standard, non-innovative activities, 'significantly higher' means that the marginal improvement expected from eco-innovative activities, in terms of reduced environmental risk or pollution, or improved efficiency in energy or resources, should be at least twice as high as the marginal improvement expected from the general evolution of comparable non-innovative activities. Where the proposed approach is not appropriate for a given case, or if no quantitative comparison is possible, the application file for State aid should contain a detailed description of the method used to assess this criterion, ensuring a standard comparable to that of the proposed method.*

- Forventede ringvirkninger utenfor prosjektet, herunder realistisk markedspotensial for videre spredning av teknologien i Norge og/eller internasjonalt.
- Søkerens finansielle og tekniske evne til å gjennomføre prosjektet
- Kostnadseffektivitet, dvs. høy ambisjon for reduksjon av klimagassutslipp, energibruk eller effektuttak, eller for økt produksjon av energi fra fornybare kilder, målt opp mot støttenivået

Prosess og betingelser

Særskilt rapportering

Innvilgede prosjekter må framlegge og årlig oppdatere en kortfattet prosjektbeskrivelse som Enova kan offentliggjøre, for eksempel i Enovas resultatrapport eller på www.enova.no.

Andre betingelser

For prosjekter knyttet til nye teknologier for produksjon, distribusjon eller bruk av biodrivstoff, må biodrivstoffet tilfredsstillende EUs bærekraftskriterier og ikke være matbasert biodrivstoff. Produksjon av biodrivstoff som er omfattet av et omsetningspåbud kvalifiserer ikke for støtte.